

**ROLE OF LEGISLATIVE ACTS EXAMINATION IN THE PROCESS
OF PUBLIC PROCUREMENT**

**РОЛЬ ЕКСПЕРТИЗИ ЗАКОНОДАВЧИХ АКТІВ В ПРОЦЕСІ
ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ**

Ivanova Olga Yurievna

*Doctor of economic sciences, head of sector
Research Center for Industrial Development Problems National Academy of
Sciences of Ukraine,
Kharkiv, Ukraine*

Sevostjanova Ganna Sergeevna

*Postgraduate student
Research Center for Industrial Development Problems National Academy of
Sciences of Ukraine,
Kharkiv, Ukraine*

Іванова Ольга Юріївна

*Доктор економічних наук, зав. сектору
Науково-дослідний центр індустріальних проблем розвитку НАН України
м. Харків, Україна*

Севостьянова Ганна Сергіївна

*аспірант
Науково-дослідний центр індустріальних проблем розвитку НАН України
м. Харків, Україна*

*Анотація. Визначено роль експертизи в процесі прийняття законодавчих
актів в економічній сфері. Досліджено вплив експертизи законодавчих та*

нормативно-правових актів на процедуру публічних закупівель. Визначено перелік недоліків та ризиків законодавчого забезпечення публічних закупівель в Україні.

Ключові слова: експертиза, законодавчі акти; нормативно-правові акти; публічні закупівлі

Abstract. The role of expertise in the process of adopting legislation in the economic sphere has been determined. The impact of the examination of legislative and regulatory acts on the public procurement procedure was investigated. The list of shortcomings and risks of legislative support for public procurement in Ukraine has been determined.

Key words: expertise, legislative acts; regulations; public procurement

Якість процедури проведення експертизи законодавчих та нормативно-правових актів в економічній сфері є підґрунтям для ефективності проведення всіх реформ в країні, в тому числі в сфері публічних закупівель в Україні.

Експертиза законодавчих та нормативно-правових актів має на меті оцінити корупційні ризики законопроектів та проектів інших НПА, а також ефекти та витрати, пов'язані з реалізацією даних актів для всіх суб'єктів правових та економічних відносин, яких він стосується.

Суттєвим важелем впливу держави на економіку виступає система публічних закупівель товарів, робіт та послуг для державних потреб. Держава є одним із головних споживачем товарів, робіт і послуг, а публічні закупівлі виступають одним із інструментом регулювання попиту та пропозиції на вітчизняному ринку. Саме публічні закупівлі є одним з дієвих інструментів стимулювання розвитку малого і середнього підприємництва в країні на умовах публічності та прозорості. Публічні закупівлі здійснюються у відповідності до розроблених процедур та правил, які закріплені у законодавстві.

В умовах євроінтеграції актуальними стають питання наближення норм проведення публічних закупівель до процедур ЄС, що є необхідним, по-перше,

для подолання бар'єрів вступу вітчизняних підприємств на ринки ЄС; по-друге, для удосконалення організаційних процедур проведення публічних закупівель для вітчизняних підприємств. І в цих процесах експертиза законодавчих актів, що має бути всебічною виконує контролюючу роль.

Метою даного дослідження є визначення впливу експертизи законодавчих та нормативно-правових актів на процедуру публічних закупівель.

В. Захарова під правовою експертизою розуміє «механізм контролю, з одного боку, інструмент, що перешкоджає прийняттю некоректних, некомпетентних рішень, з іншого боку» [1].

Аналізуючи наукові підходи до сутності та ролі експертизи, можна запропонувати наступну схему впливу експертизи в процесі прийняття законодавчих та нормативно-правових актів в економічній сфері (рис.1).

Рис. 1. Роль експертизи в процесі прийняття законодавчих актів в економічній сфері

Зазначені підходи до ролі і місця правової експертизи нормативно-правових актів в законотворчій діяльності дозволяють зробити такі висновки:

Правова експертиза законодавчих та нормативно-правових актів дозволяє: визначити основні переваги та недоліки проекту законодавчого або нормативно-правового акту; обґрунтувати висновки за рахунок залучення провідних експертів в галузі, якій присвячено проект законодавчого або нормативно-правового акту; оцінити ефективності впливу правових норм проекту на суб'єктів впливу та досягнення відповідного соціального ефекту.

Отже простежується наступний ланцюг: якість проведення експертизи в процесі прийняття законодавчих актів в економічній сфері впливає на якість законодавчого забезпечення підприємницької діяльності, що в свою чергу, впливає на ефективність діяльності підприємств у вигляді отримання соціального, економічного та екологічного ефектів.

Основою для функціонування системи публічних закупівель в Україні виступає нормативно-правове забезпечення наведене на рис. 2.

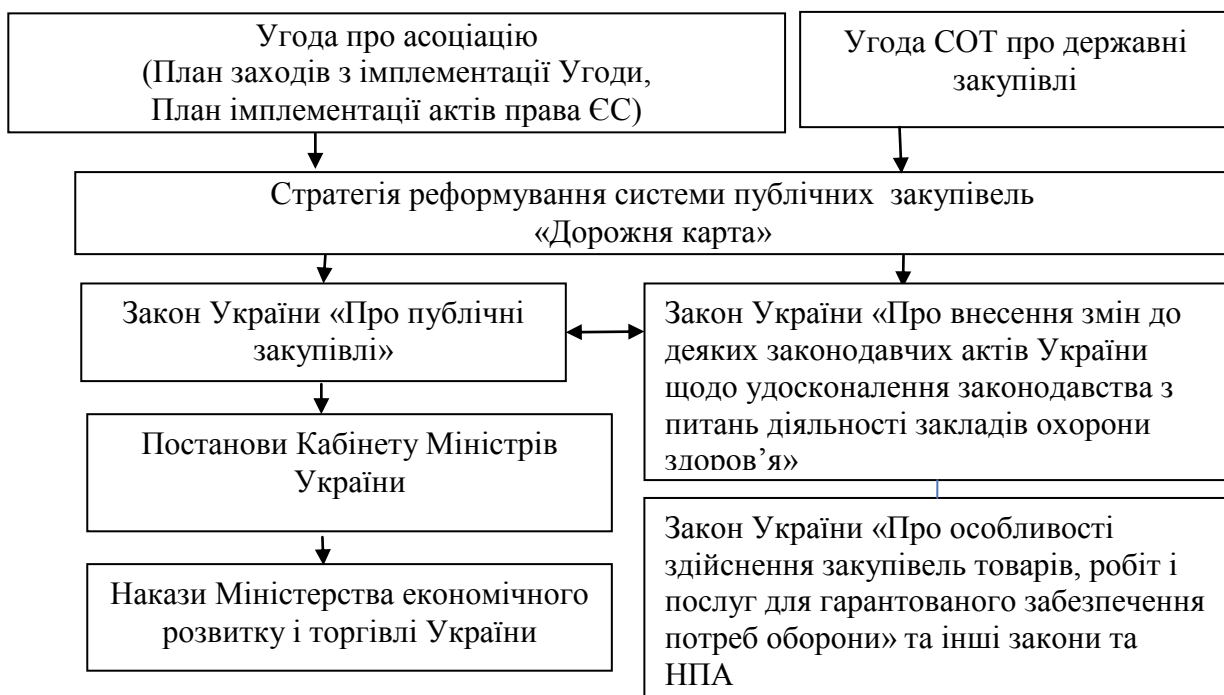

Рис. 2. Нормативно-правове забезпечення публічних закупівель в Україні

Організація і проведення процедур закупівель здійснюється відповідно до Закону України «Про публічні закупівлі» від 2015 р. [3], яким запроваджено електронну систему закупівель, електронне оскарження, процедури та загальні правила що кардинально змінили організацію закупівельного процесу.

Однак, недосконалість процедури експертизи законодавчих актів призводить до низки невирішених проблем у сфері публічних закупівель. Так, за результатами досліджень [5] та [2] слід виділити наступні проблеми, пов'язані з недосконалістю законодавчого забезпечення процедур публічних закупівель: спотворення принципу конкуренції при допущенні всіх постачальників на аукціон, корупційна складова тендерів через поділ предмета закупівель; відсутність ефекту для всіх учасників торгів тощо.

Таким чином, незважаючи на низку законодавчих та нормативно-правових актів, що регулюють процедуру публічних закупівель в Україні через неякісну процедуру експертизи законодавчих та НПА в економічній сфері не є можливим врахувати всі економічні та корупційні ризики вітчизняного законодавства. Потребує обґрунтування розробка методики економічною експертизи законодавчих та НПА.

Література:

1. Захарова В.И. Правовое регулирование антикоррупционной экспертизы в зарубежных странах // Пробелы в российском законодательстве. 2012. № 3. С. 286-290.
2. Олефір А. О. Проблеми публічних закупівель крізь призму європейського досвіду // Теорія і практика правознавства. – 2017. – Вип. 1 (11). С. 1-16. URL : <http://tlaw.nlu.edu.ua/article/viewFile/89582/99325>
3. Закон України від 25.12.2015 № 922-VIII «Про публічні закупівлі» URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/922-19>
5. Севостьянова Г.С. Реформування системи державних закупівель в умовах євроінтеграційних процесів // Бізнес Інформ № 9. 2015. С. 61-67.